

KOMMUNSTYRELSEN
ÄLDREROTEN

ÄLVSJÖ STADSÖELSFÖRVALTNING
Diariernr. 006-222-09

DNR: 327-1178/2009
DATUM: 2009-06-23

Remitteringsmapp

Ärende: Inrättande av trygghetsboende i Stockholm stad

För yttrande senast: 18 september 2009

Stadsdelsnämnderna

Bromma
Enskede-Årsta-Vantör
Farsta
Hägersten-Liljeholmen
Hässelby-Vällingby
Kungsholmen
Norrmalm
Rinkeby-Kista
Skarpnäck
Skärholmen
Spånga-Tensta
Södermalm
Älvsjö
Östermalm

Facknämnderna

Äldrenämnden

Övriga

Almega
Bostadsförmedlingen
Fastighetsägarna
Micasa Fastigheter

Handläggare: Kerstin Sandström
Telefon: 08 50829220

Till
Kommunstyrelsen

Inrättande av trygghetsboende i Stockholm stad

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Trygghetsboende införs i enlighet med vad som sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
2. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att besluta om vilka servicehus/vård- och omsorgsboenden som ska omvandlas till trygghetsboende.
3. Förslag till omstrukturering av boenden ska beredas av respektive stadsdelsnämnd och godkännas av kommunstyrelsen.
4. Förmedling av lägenhet i trygghetsboende ska ske via Bostad Stockholm i enlighet med i ärendet föreslagna principer.
5. Åldersgränsen för förmedling av seniorboende ändras från 65 år till 55 år.

Irene Svenonius
Stadsdirektör

Carina Lundberg Uudelepp
Biträdande stadsdirektör

Sammanfattning

Regeringen tillkallade 2006 en delegation för utveckling av bostäder och boende för äldre personer med uppgift att följa och analysera behoven av och utvecklingen av boende för äldre. Äldreboendedelegationen föreslår bland annat att kommunerna genom särskild lag får befogenhet att tillhandahålla trygghetsbostäder med hyresrätt till äldre. Stadsledningskontoret föreslår, som svar

på uppdrag i budget 2009, att trygghetsboende införs i Stockholms stad. Trygghetsboende innebär att de boende i någon form har tillgång till trygghetslarm, personal som en gemensam resurs för att ordna social samvaro och gemensamma aktiviteter, gemensamhetslokal samt möjlighet till gemensamma måltider. Stadsledningskontoret föreslår att trygghetsboende ska erbjudas personer boende i Stockholms stad som upplever otrygghet och/eller social isolering i sitt ordinarie boende och där åldersgränsen för att kunna ansöka föreslås vara 65 år.

Stadsledningskontoret föreslår att omstrukturering till trygghetsboende påbörjas avseende Rinkeby äldreboende/servicehus, Kastanjen i Hägersten-Liljeholmen, Långbroberg i Älvsjö, Våduren på Normalm och Nälsta i Hässelby-Vällingby.

Bakgrund

Regeringen tillkallade 2006 en delegation för utveckling av bostäder och boende för äldre personer med uppgift att följa och analysera behoven av och utvecklingen av boende för äldre. Delegationen har avlämnat två delbetänkanden och slutbetänkandet "Bo bra hela livet" (SOU 2008:113) avlämnades i december 2008. Äldreboendedelegationen föreslår bland annat att kommunerna genom särskild lag får befogenhet att tillhandahålla trygghetsbostäder med hyresrätt till äldre. Den nya lagen föreslås träda i kraft 1 januari 2010. Remissen har besvarats av kommunstyrelsen den 29 april 2009.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av förnyelseavdelningen i samarbete med äldreförvaltningen, Micasa och Stadshus AB.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Definition av trygghetsboende i Stockholms stad

Stadsledningskontoret föreslår att trygghetsboende införs i Stockholms stad. Trygghetsboende innebär att de boende i någon form har tillgång till trygghetslarm, personal som en gemensam resurs för att ordna social samvaro och gemensamma aktiviteter, gemensamhetslokal samt möjlighet till gemensamma måltider.

Lägenheterna i ett trygghetsboende ska vara utrustade med trygghetslarm. Den enskilde ska betala för trygghetslarm på samma sätt som äldre i ordinärt boende.

Samma taxa ska gälla som för boende i ordinarie bostäder med biståndsbedömt trygghetslarm och ingen annan hjälp av hemtjänst, för närvarande 114 kr/månad.

För personer som bor på trygghetsboende och inte har någon hemtjänstinsats föreslås eventuella larmanrop besvaras av larmcentralen och åtgärdas av jourpatrullen inom Stockholms äldre- och handikappjour, äldreförvaltningen. De som har insatser från hemtjänsten och valt utförare har samma utförare som svarar på larm.

Personal ska finnas för att ordna social samvaro och gemensamma aktiviteter. Omfattningen av personalresursen kan variera och organiseras på olika sätt. Möjlighet till gemensamma måltider ska finnas, vilket dock inte innebär att en restaurang måste finnas inom trygghetsboendet. Måltiderna kan exempelvis tas från en närliggande restaurang eller tillagas tillsammans av de boende. Hur och hur ofta detta ska ske kan variera mellan trygghetsboenden. Stadsledningskontoret anser att det är viktigt att lämna öppet för att hitta nya lösningar t.ex. kan samverkan med frivilligorganisationer vara lämpligt. De gemensamma resurserna ska kunna tillhandahållas av staden eller privata utförare, organisationer och föreningar. Staden ser gärna att privata utförare driver verksamhet i stadens fastigheter. Gemensamhetslokalen kan, men måste inte, vara belägen i trygghetsboendet. Kostnaden för gemensamhetslokal ska utgöra en del av hyran för den enskilde. Gemensamma personalresurser ska den enskilde själv betala för.

För de boende i trygghetsboende ska kundvalssystemet för hemtjänst gälla. Det innebär att när den enskilde har behov av hemtjänst kan valet ske mellan de hemtjänstutförare som verkar inom området.

Stockholms stads trygghetsboenden ska rikta sig till personer folkbokförda i Stockholms stad.

Förmedlingsregler

Stadsledningskontoret föreslår att trygghetsboende ska erbjudas personer boende i Stockholms stad som upplever otrygghet och/eller social isolering i sitt ordinarie boende. Något biståndsbeslut ska inte krävas, det är alltså den enskildes upplevelse av otrygghet som är avgörande. Åldersgränsen för att kunna ansöka om trygghetsboende föreslås vara 65 år. Ansökan till stadens seniorboende är idag 65 år men föreslås ändras till 55 år, det vill säga samma åldersgräns som privata hyresvärdar vanligtvis använder till seniorboenden. Idag är en stor grupp som bor i seniorboende 80 år och äldre eftersom förtur ges till personer av sociala och

medicinska skäl. Den höga åldern på seniorboende påverkar i vissa fall möjligheterna till gemensamma aktiviteter som passar de boende.

Det är viktigt att en högre ålder gäller för trygghetsboende för att särskilja dessa från seniorboenden.

Stadsledningskontoret föreslår att lägenheter i trygghetsboenden ska förmedlas av Bostad Stockholm utifrån kötid, och eventuell förtur av medicinska/sociala skäl, enligt de förtursregler som finns. Trygghetsboenden ska betraktas som en gemensam resurs inom Stockholms stad. Samma förutsättningar ska gälla för alla stadens medborgare över 65 år att få en lägenhet i ett trygghetsboende, det vill säga ingen områdesförtur ska beviljas. Detta är viktigt eftersom det, åtminstone till att börja med, inte kommer att finnas trygghetsboenden inom alla stadsdelsnämndsområden.

Omvandling av servicehus

Enligt äldreboendedelegationens förslag ska boendeformerna i framtiden indelas i tre grupper, ordinärt boende dit även seniorbostäder räknas, trygghetsboenden som inte är biståndsbedömda och har tillgång till service och gemenskap samt vård- och omsorgsboenden med heldygnsomsorg.

I stadens budget för 2009 namnges fyra servicehus/äldreboenden som i ett första skede bör omvandlas till trygghetsboenden: Rinkeby äldreboende/servicehus, Kastanjen i Hägersten-Liljeholmen, Långbroberg i Älvsjö och Väduren på Norrmalm. Utöver detta finns också beslut om att ett trygghetsboende ska inrättas i före detta Nälsta servicehus. Stadsledningskontoret föreslår att beslut fattas att dessa omvandlingar ska ske och respektive nämnd får i uppdrag att genomföra detta. Nämnderna behöver inte återkomma till kommunstyrelsen för beslut angående dessa boenden.

Stadsledningskontoret föreslår att servicehus som boendeform successivt avvecklas i takt med att efterfrågan minskar. En sannolik möjlig tidplan för detta är tio år.

Det är respektive stadsdelsnämnd som bereder frågan om omstrukturering av servicehus/vård- och omsorgsboenden. Respektive nämnd fattar beslut som föreslås godkännas av kommunstyrelsen i samband med beslut avseende budget och budgetuppföljning, det vill säga verksamhetsplan, tertialrapportering och årsredovisning.